

17.06.2021

**ANKARA  
TİCARET BORSASI  
Basın Bürosu**

# **GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ**

**17 Haziran 2021  
Perşembe**

17.06.2021

## **RESMİ GAZETE'DE BUGÜN**

**17 Haziran 2021 Perşembe**

### **YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ**

#### **YÖNETMELİKLER**

- Rüzgar Kaynağına Dayalı Elektrik Üretimi Başvurularının Teknik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği
- Dicle Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İstanbul Teknik Üniversitesi Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

### **YARGI BÖLÜMÜ**

#### **ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI**

- Anayasa Mahkemesinin 18/3/2021 Tarihli ve E: 2018/127, K: 2021/18 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 24/2/2021 Tarihli ve 2016/2377 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 24/3/2021 Tarihli ve 2019/13365 Başvuru Numaralı Kararı

# Yem sanayicileri 'ucuz yem' yerine arpa almama sözü verdi

TMO ile yem sanayicilerinin bir araya geldiği toplantıda yem fiyatlarına ilişkin bazı tedbirler ele alındı. Toplantıda sanayiciler zorunlu olmadıkça arpa almama sözü verirken, TMO piyasaya ucuz arpa ve mısır sağlayarak fiyatların düşmesini sağlayacak.



**Ali Ekber YILDIRIM**

Toprak Mahsulleri Ofisi ile yem sanayicilerinin ortaklaşa yaptığı toplantıda yem fiyatlarının düşürülmesine yönelik bazı tedbirler ele alındı. Bu tedbirlerden en önemlisi, sanayiciler zorunlu olmadıkça arpa almayacak. İkincisi de TMO yetiştiriciye ve sanayicilere ucuza arpa ve mısır sağlayacak olması.

Yem sanayicilerinin arpa almayarak fiyatın düşmesi sağlanacak. TMO ise, yetiştiriciye ve yem sanayisine ucuz arpa ve mısır vererek yine fiyatların düşmesini sağlamaya çalışacak.

Türkiye Yem Sanayicileri Birliği Başkanı Ülkü Karakuş'un verdiği bilgiye göre piyasadaki arpa fiyatı geçen senenin yüzde 100 üzerinde. Gübre dışında fiyatı yüzde 100 artan başka girdi yok. Bu nedenle arpa fiyatı üretim maliyetlerinin çok üzerinde. Yem sanayicileri arpa almayarak bu fiyatın aşağı düşmesini sağlamaya çalışacak. TMO'nun açıkladığı hububat alım fiyatı enflasyonun yüzde 25 üzerinde olmasına rağmen piyasada bunun da çok üzerinde fiyat oluştu. Bunu düşürmek için TMO uygun fiyata hammadde temin edecek. Gerekirse ithalat yapılacaktır.

### **Yem sanayicileri ucuz yem sözü vermedi**

Toplantıda yem sanayicileri TMO'nun ucuz hammadde sağlaması sonucu yemi ucuz satma konusunda söz vermediği öğrenildi. Yem sanayicileri "bize değil daha çok üreticiye ucuz mısır ve arpa temin edilsin. Çünkü bu kadar yaygın bayilik sisteminde bizim fiyatları kontrol etmemiz çok zor. Ucuz hammadde verildikçe zaten fiyatlar belli bir seviyede düşecektir. Ancak, bunun garantisini vermek çok zor. Ucuz hammadde ne kadar sağlanacak? Yem üretiminde 21 farklı ürün kullanılıyor. Bunlardan sadece ikisinin fiyatının düşmesi yemi ucuzlatmaya yetmeyebilir. Bu nedenle doğrudan üreticiye ucuz ürün tedariki yapılırsa daha başarılı olur" görüşünü dile getirdi.

### **Süt fiyatı beli oldu**

Gıda Komitesi, çiğ süt referans fiyatını 1 Temmuz-31 Aralık 2021 tarihlerinde geçerli olmak üzere litre başına 3 lira 20 kuruş olarak belirledi.

Çiğ süt fiyatı açıklanırken "yem sanayicileri ile yapılan toplantı ile yem ucuzluyacak bu nedenle süt fiyatı bu şekilde belirlendi" diye gerekçe oluşturulduğu ifade ediliyor.

# TZD'den çiftçi borçlarının faizsiz yapılandırılması talebi

Türkiye Ziraatçılar Derneği (TZD) Genel Başkanı Hüseyin Demirtaş çiftçinin, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri (Tarım Kredi) ve Ziraat Bankasına olan borçlarının faizinin silinip ana paranın beş eşit parçaya bölünmesini içeren bir yapılandırma talep ettiklerini bildirdi.



Türkiye Ziraatçılar Derneği (TZD) Genel Başkanı Hüseyin Demirtaş, çiftçi borçlarının faizsiz olarak yapılandırılması talebinde bulundu.

Demirtaş, tarım sektöründeki yapısal sorunların konjonktürel sıkıntılarla birleşerek büyüdüğünü, bunlara kuraklık olgusunun da eklendiğini söyledi.

Son zamanlarda çiftçilerin sıkıntılarının arttığına işaret eden Demirtaş, bu kapsamda desteklerin de artırılması gerektiğine dikkati çekti.

Çiftçinin borçlarını ödeyememesi durumunda akla gelen ilk çarenin yapılandırma olduğunu belirten Demirtaş, şunları kaydetti: "Yapılandırma genelde borcun yüzde 30 civarında bir bölümünün peşin ödenmesi şartına bağlanmakta ve faizlerde indirim yapılmamaktadır. Çiftçinin talebi ise Tarım Kredi'nin ve Ziraat Bankasının borçlarının faizinin silinip ana paranın beş eşit parçaya bölünmesini içeren bir yapılandırmadır. Üreticilerin özel bankalara olan borçları da hızla kabarmaktadır. Yapılandırma dışı kalan bu borçların da yapılandırılması için bir formül bulunmalıdır. Bu formül, söz konusu borçların Ziraat Bankası'na devredilmesi ve faizlerinin silinerek ödemelerin taksitlere bağlanması şeklinde olabilir."

## Çiğ süt fiyatı 3 lira 20 kuruş

Gıda Komitesi çiğ süt referans fiyatını 1 Temmuz-31 Aralık 2021 tarihlerinde geçerli olmak üzere litre başına 3 lira 20 kuruş olarak belirledi.



**Ali Ekber YILDIRIM**

Gıda Komitesi çiğ süt referans fiyatını 1 Temmuz-31 Aralık 2021 tarihlerinde geçerli olmak üzere litre başına 3 lira 20 kuruş olarak belirledi. Üreticiler prim dahil litre başına 4 TL olmasını istemişti.

Ulusal Süt Konseyi Yönetim Kurulu 16 Haziran'da toplanarak Gıda Komitesi'nin belirlediği fiyatı görüşerek kamuoyuna açıkladı. Komite, ihtiyaç olması halinde Ocak ayına kadar tekrar toplantı yapılarak fiyatın yeniden ele alınabileceğini de duyurdu.

### **Destekleme primi 20 kuruş**

Ulusal Süt Konseyi toplantısında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından verilen destekleme priminin litre başına 0,20 TL olarak belirlendiği ifade edildi. Destekleme primi litre başına 30 kuruştan 20 kuruşa düşürülmüş oldu.



# Kuraklık Konya'yı da vurdu: Samanın kilosu 1 liraya çıktı



Kuraklık, Türkiye'nin tahıl ambarı olarak bilinen Konya'yı da vurdu. Konya'da yaşanan kuraklık hayvancılık sektörünü de olumsuz etkiledi. Besicilerin geçen yıl 500 liraya aldıkları samanın balyası bu yıl 800-900 liraya yükseldi. Karatay Ziraat Odası Başkanı Kavuneker, "Acilen ileriye dönük meraları kontrol altına almamız lazım" dedi.

İç Anadolu'yu vuran kuraklık verimi düşürüyor. Birçok ilden kuraklık nedeniyle bu yıl beklenen üretimin yapılamayacağı haberleri geliyor. Kuraklıktan en fazla etkilenen illerden biri olan ve Türkiye'nin tahıl ambarı olarak bilinen Konya'da da kuraklık nedeniyle yaşanan verim kayıpları hayvancılık sektörünü de etkiledi.

Sulak arazilerde ürün kayıpları yüzde 30'ları bulurken, kıraç arazilerden ise neredeyse hiç verim alınamadı. Ürün kaybı, hayvancılıkla uğraşan çiftçileri de zora soktu. Besicilerin geçen yıl 500 liraya aldıkları samanın balyası bu yıl 800-900 liraya yükseldi.

## **SAMANIN KİLOSU 1 LİRAYA YÜKSELDİ**

Türkiye'de 41 şehrin kuraklıkla karşı karşıya olduğunu söyleyen Karatay Ziraat Odası Başkanı Rıfat Kavuneker, "Bu yıl görülen kuraklığın sonuçlarını arazide görüyoruz. Şimdilerde Konya Ovası çiftçisi hasat yapması gerekirken, yağış alamayan kıraç arazilerde verim kaybı yüzde 100'ü buldu, sulak arazilerde ise yüzde 30'ları geçti. Taze saman bulmak çok güç oldu. Piyasadaki samanın çoğu, geçen yıllardan kalan,

17.06.2021

stokçuların ellerindeki saman. Ülkemizde saman sıkıntısı olduğu gibi, dünyanın birçok yerinde de aynı problemler var. Geçen yıl samanın kilogramı 50 kuruşken, bu yıl verim kayıpları nedeniyle 1 liraya yükseldi. 450- 500 liraya aldığımız balya saman 800- 900 liraya çıktı” dedi.

### **'MERALAR ACİLEN KONTROL ALTINA ALINMALI'**

Konya Ovası ve Orta Anadolu’da sulak arazilerden elde edilecek yeni hasatla samanın piyasayı biraz olsun rahatlatacağını ifade eden Kavuneker, “Sulanabilir arazilerde hasat başlıyor. Hasat sayesinde bir nebze de olsa taze saman piyasada olabilir. Ancak, ekim- kasım aylarında yine aynı sorunlar yaşanır. Yaşanan kuraklıktan dolayı meralarda da ot yok. Acilen ileriye dönük meraları kontrol altına almamız lazım” dedi.

### **'KİMSE SORSAK SAMAN YOK'**

27 yıldır Konya’da besicilik yapan Ercan Temur, “Geçen sene 50 kuruşa aldığımız saman, bu yıl 1 lira ve üzerine çıktı. Fiyatlarda ciddi bir artış var. Saman piyasada çok az. Kime sorsak saman yok diyor. Samanın hem fiyatı yüksek, hem de bulamıyoruz” diye konuştu.



# Borcun milli gelire oranı 15 yılda 29 puan arttı

Pandeminin getirdiği zorluklar ekonomileri ayakta tutabilmek için küresel çapta borçlanmayı artırdı. Türkiye'nin de 2020 sonunda brüt dış borç stokunun gayri safi yurtiçi hasılaya oranı yüzde 62,8'e çıktı. 2005 yılında bu oranı yüzde 33,8 seviyesindeydi.



Pandemi küresel çapta ülkelerin dış borçlarında artışlara neden oldu. Kapanan ekonomileri ayakta tutabilmek vatandaşına gerekli desteği sağlayabilmek için ülkeler finansman arayışlarını yeni borçlarla karşıladı.

Türkiye'de de dış borçlanma pandemi döneminde arttı. Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre 2020 sonu itibariyle Türkiye'nin brüt dış borç stoku 450 milyar dolar seviyesinde. Brüt dış borç stokunun gayri safi yurtiçi hasılaya oranı ise yüzde 62,8 seviyesinde.

## **2005'te yüzde 35'in altına gerilemişti**

Bu tarihi en yüksek seviyeye işaret ediyor. 2019 sonunda brüt dış borç stoku 435.5 milyar dolar stokun milli gelire oranı ise yüzde 59 seviyesindeydi. Hem stokta hem de milli gelire oranında bozulma olsa da Türkiye bir çok ülkeden çok daha iyi seviyede bulunmaya devam ediyor. 2001 yılında bu oran yüzde 35'lerin üzerine çıkarken, 2005 yılında ise yüzde 35 seviyesinin altına inmişti. 2011 yılından sonra ise sonra ise bu oran sürekli bir artış trendine girdi. 2005 yılının son çeyreğinde brüt dış borç stokunun gayri safi yurtiçi hasılaya oranı yüzde 33,8'e kadar düşmüştü. 2001 krizi döneminde

ise yükselen oran 2002 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 59,3'e çıkarak bu yılın son çeyreğine kadarki en yüksek seviyesine ulaşmıştı.

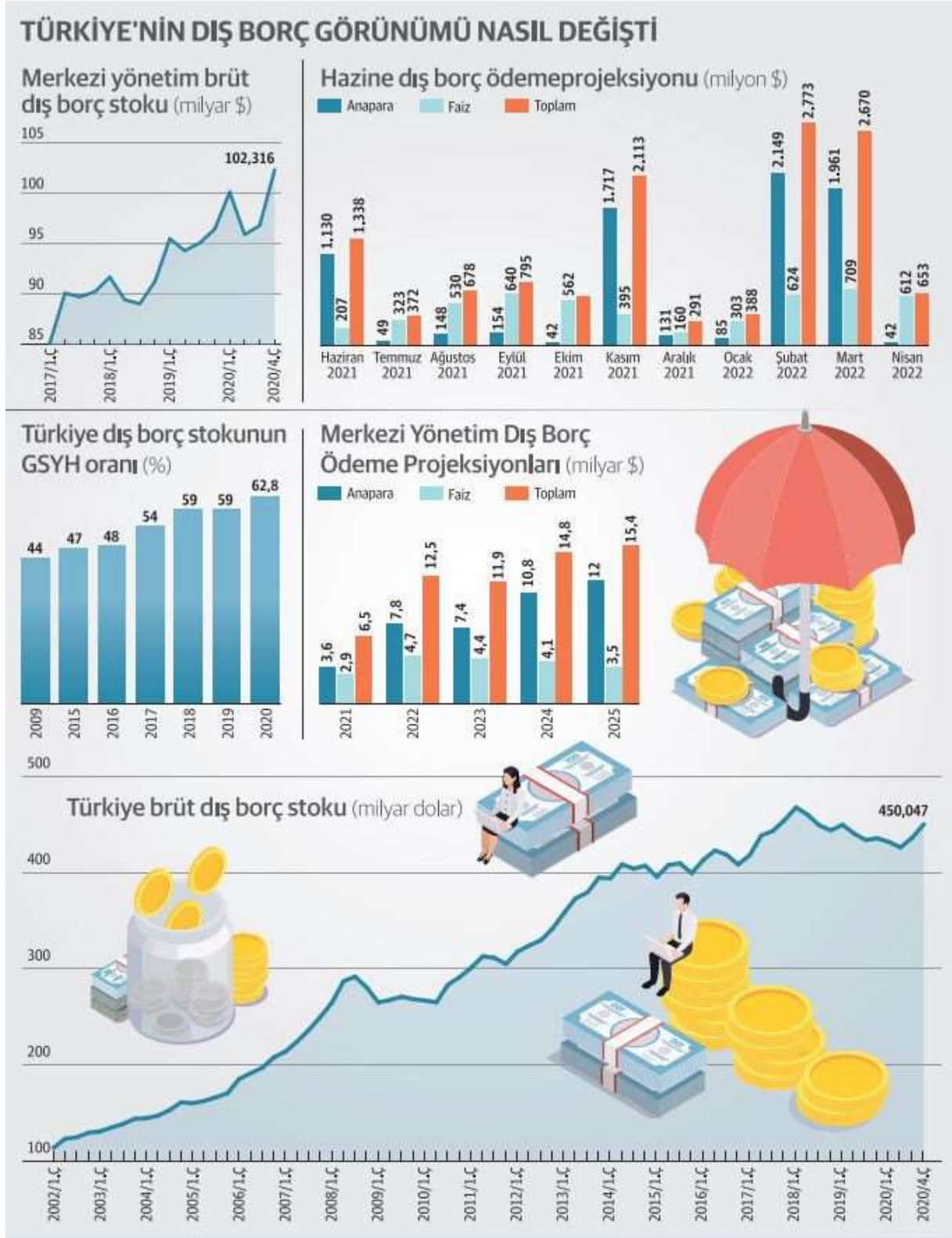
Merkezi yönetim brüt dış borç stoku ise 2020 yılsonu itibariyle 102.3 milyar dolar oldu. Yine 2019 yılı son çeyreğinde bu oran 96.4 milyar dolar seviyesindeydi. Pandemi merkezi yönetimin dış borç stokunda da artış gözlemlendi.

Aynı dönemde Türkiye'nin net dış borç stoku da 268.9 milyar dolar olarak belirlendi. Stokun milli gelire oranı yüzde 37,5 olarak hesaplandı. Hazine garantili dış borç stoku ise 14.8 milyar dolar. AB tanımlı genel yönetim borç stoku, 1 trilyon 994,4 milyar lira olurken, bu rakamın milli gelire oranı ise yüzde 39,5 olarak gerçekleşti.

### **Bu ay 1.3 milyar dolarlık geri ödeme**

Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre haziran ayı 2021 yılı için kasım ayı gelene kadar dış borç geri ödemelerinde en yüklü ay olarak öne çıkıyor. Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre bu yıl merkezi yönetim dış borç ödeme projeksiyonunda toplam 6.5 milyar dolarlık ödeme görünüyor. Bunun 3.6 milyar doları ana para, 2.9 milyar doları ise faiz ödemesi. Haziranda ise 1 milyar 130 milyon dolarlık ana para, 207 milyon dolar faiz olmak üzere toplam 1 milyar 338 milyon dolarlık ödeme var. Önceki gün uluslararası sermaye piyasalarından 2.5 milyar dolarlık kira sertifikası ihracı tamamlandı.

Temmuz, ağustos, eylül ve ekim aylarında sırasıyla 372, 678, 795 ve 605 milyon dolar yani toplamda 2 milyar 450 milyon dolarlık bir borç ödemesi yapılacak. Yılın en yüklü ödemesi ise kasım ayındaki 2 milyar 113 milyon dolarlık itfa olacak. Bu yıl ise Hazine uluslararası piyasalardan toplam 10 milyar dolarlık borçlanma öngörüyor. Haziran itibariyle bunun 6 milyar doları tamamlandı. Sonbaharda küresel ekonominin koşullarına göre kasımdaki itfa öncesinde yeni bir ihraca çıkma ihtimali bulunuyor.



### Hazine'nin sukuk ihracına 4 kat talep

Hazine ve Maliye Bakanlığı, uluslararası sermaye piyasalarında kira sertifikası ihracı gerçekleştirdi. Bakanlığın açıklamasına göre 15 Haziran 2021 tarihinde uluslararası sermaye piyasalarında kira sertifikası ihraç edilmiş olup, 5 yıl vadeli (22 Haziran 2026) ihracın tutarı 2.5 milyar dolar ve kira oranı yüzde 5,125 (Mid Swap + 426,7 baz

17.06.2021

puan) olarak gerçekleşti. İhraç tutarı 22 Haziran 2021 tarihinde hesaplarımıza girecek.

İhraca 200'den fazla yatırımcı, ihraç tutarının yaklaşık 4 katı talep gösterdiği vurgulanan açıklamada kira sertifikasının yüzde 54'ünün Orta Dođu, yüzde 15'inin Türkiye, yüzde 14'ünün Birleřik Krallık, yüzde 8'inin diğer Avrupa űlkeleri, yüzde 6'sının ABD ve yüzde 3'ünün Asya'daki yatırımcılara satıldığı kaydedildi.

### **6 milyar dolara ulaştı**

Açıklamada bu tahvil ihracıyla birlikte 2021 yılında uluslararası sermaye piyasalarından toplam 6 milyar dolar finansman sağlandığı belirtildi. Hazine ocak ayında yaptığı 5 ve 10 yıl vadeli iki Eurobond ihracı ile aynı gűn 3.5 milyar dolar borçlanmış, 2021 dış borçlanma programının űte biri yılın ilk gűnlerinden tamamlamıştı. Hazine'nin 2021'de uluslararası piyasalarda borçlanma tahmini 10 milyar dolar seviyesinde bulunuyor.

## Eximbank KGF destekli kredisiyle ihracata cansuyu geliyor

KOBİ'lerin Eximbank desteklerinden aldığı payı artırmayı amaçlayan Eximbank'ın destek programının kısa süre içinde başlayacak olması, özellikle yeni finansman için teminat mektubu almakta güçlük çeken ihracatçı sanayicileri memnun etti.



Eximbank Genel Müdürü Ali Güney, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından Ekonomi Reform Paketi kapsamında açıklanan ihracatçı KOBİ'lere yönelik KGF destekli özel kredi programının yakın zamanda hayata geçirileceğini bildirdi. Eximbank'ın destek programını kısa süre içinde başlatacak olması, özellikle yeni finansman için teminat mektubu almakta güçlük çeken ihracatçı sanayicileri memnun etti. Sanayiciler, yaşanan sorunların kredi limitlerinin tamamen dolmasına yol açtığını belirtirken, bu desteğin finansmana erişim ve ihracat potansiyelinin artırılması yönünden çok faydalı olacağını vurguladılar.

Eximbank Genel Müdürü Ali Güney, bankanın 2017-2018 yılı hesaplarının Meclis KİT Komisyonu'ndaki denetiminde yaptığı sunumda önümüzdeki 5 yıllık dönemde KOBİ'lerin Eximbank desteklerinden aldığı payı yüzde 30'un üzerine çıkaracaklarını açıkladı. Güney, ihracatın yüzde 11'inin KOBİ'ler üzerinden yapıldığını, ithalata daha az bağımlı oldukları ve ihracatta daha çok yerli girdi kullandıkları için KOBİ'lerin ihracattaki paylarının arttırılmasının Türkiye'nin dış ticaret açığının kapatılması noktasında büyük önem taşıdığını belirterek, Eximbank'tan faydalanan ihracatçılar içinde KOBİ'lerin payının yüzde 76,1'e çıktığını söyledi. Güney'in verdiği bilgiye göre;



2021 yılının ilk çeyreğinde ilk defa Eximbank desteklerinden yararlanan 350 adet firmanın yüzde 90'ını KOBİ'ler oluşturdu.

### **İlk çeyrekte 11,2 milyar dolar destek sağlandı**



Eximbank olarak, 2020 yılında ihracata 28,5 milyar dolar kredi, 17,1 milyar dolar sigorta olmak üzere 45,6 milyar dolar destek sağladıklarını belirten Güney, 2021 yılının ilk çeyreğinde ise ihracatçılara 6,1 milyar dolar kredi, 5,1 milyar dolar sigorta olmak üzere toplam 11,2 milyar dolarlık bir destek verdiklerini kaydetti. Güney, sigortanın toplam destekler içerisindeki payının arttığına dikkat çekerek, pandemiyle birlikte firmaların alacak sigortasını daha fazla kullandıklarını belirtti. Güney, Eximbank'ın aktif büyüklüğüyle 55 banka arasında 9'uncu sırada yer aldığını, bankacılık sektöründe 2020'de verilen ihracat kredilerinin yaklaşık yüzde 51,4'ünün Eximbank tarafından karşılandığını söyledi. Güney, ihracatçıya daha yakın olmak için 1 milyar dolar üzerinde ihracatı olan illerde şube, 1 milyar ve 500 milyon dolar arasında olan illerde de irtibat bürosu açtıklarını, halen 22 şube ve 10 irtibat ofisiyle hizmet verdiklerini ifade etti.

Önümüzdeki dönemde hayata geçirecekleri yeni ürünler hakkında da açıklamalarda bulunan Güney, dijitalleşmeye ağırlık vereceklerini belirterek şöyle konuştu: "Gerek kredi online gerek kredi mobil tarafında, dijital sigorta platformu tarafında ihracatçılarımızın bütün işlemlerini dijital ortamda takip edecekleri, başvurularını dijital ortamda yapabilecekleri, alt yapıları önümüzdeki dönemde faz faz hayata geçireceğiz. Müstakriz fon uygulamasını da yakın zamanda hayata geçireceğiz. İhracatçılara Eximbank nezdinde hesap açılarak, yurt dışından ihracat bedellerinin geldiği, kredi borçlarını kapattıkları ve havale yaptıkları altyapı olacak. İhracatçıların kur riskini hedge etmek için kullanacakları ürünlerin muhasebeleşeceği bir hesap altyapısını önümüzdeki dönemde hayata geçireceğiz."

Güney, faiz hassasiyeti nedeniyle Eximbank'ın sunduğu ürünlerden yararlanamayan ihracatçılara yönelik olarak katılım bankacılığına uygun sevk öncesi ihracat kredisi ve

özellikle İslam Kalkınma Bankası'ndan sağlanan faizsiz fonlarla beraber sağlanan Katılım Finans Kredisi Desteği'ni devreye aldıklarını hatırlattı.

**“Alacak sigortası ile tahsilat riski ortadan kalkıyor ”**

Eximbank'ın verdiği destekler hakkında açıklamalarda bulunan Güney, en önemli ürünlerinden olan alacak sigortası ile ihracatçıların tahsilat riski almadan çok sayıda ithalatçıya, farklı ülkelerdeki pazarlara ulaşarak rahatlıkla ihracatlarını artırebildiklerini anlattı. Güney, alıcı kredisi ile ihracatçıların yurt dışı pazarlarda rekabet avantajı kazandığını, yurt dışındaki alıcıların finanse edilip Türkiye'den mal almaya teşvik edildiğini belirterek, şunları söyledi: “Yine türev ürünlerle firmalarımızı hem emtia, hem kur hem de faiz riskine yönelik koruma amacıyla ürünler sunuyoruz. Orta ve uzun vadeli ihracata yönelik işletme sermayesi kredisi ve yatırım kredisi veriyoruz. Ayrıca döviz kazandırıcı hizmetleri de Eximbank destekleri kapsamında ayrı bir yere oturtuyoruz çünkü hizmet ihracatını, döviz kazandırıcı faaliyetleri katma değeri tamamen yerli olduğu için özellikle desteklenmesi gereken bir alan olarak görüyoruz ve burada turizm kredisi, uluslararası nakliyat kredisi gibi ürünlerimiz var. Yurt dışı proje finansmanlarıysa özellikle oradaki merkezi hükümetin garantileri altında, yurt dışında müteahhitlik hizmetlerinde ihale alan firmalarımızın hak edişlerini Eximbank olarak ödeyerek oradaki ülkeleri borçlandırmış olduğumuz krediler var. Bu anlamda, Senegal'de, Kongo'da ve Etiyopya'da yapmış olduğumuz projeler bulunuyor. Alıcı kredileri ve ülke kredilerindeki risk bakiyemiz 800 milyon dolar civarında.”



# Fed sonrası yükselen dolar, TCMB'yi bekliyor

Fed'in kararları sonrası güçlenen ABD Doları ve artan ABD tahvili faizlerinin etkisiyle dolar/TL'de, yeniden 8,60'ın üzeri görüldü. Yaklaşık bir haftadır yoğun geçen ajandada bugün ise TCMB'nin faiz kararı bulunuyor. TCMB öncesinde kurlar, dünkü yükseldikleri seviyelerde yatay hareket ediyor.



Türk Lirası varlıklar için, Avrupa Merkez Bankası faiz kararıyla başlayan ve oldukça yoğun geçen bir haftalık ajandanın son gündem maddesi olarak bugün TCMB'nin faiz kararı izlenecek. TCMB'nin faizleri sabit tutmasına kesin gözüyle bakılırken piyasalar daha çok kullanılan ifadelerden ilk faiz indirimi zamanlamasını daha net tahmin etmeye çalışacaklar.

Dün akşam ABD Merkez Bankası (Fed) iki gündür devam eden Açık Piyasa Komitesi (FOMC) toplantılarının ardından faizleri sabit bıraktı ve varlık alım programını da değiştirmede. Faiz kararının ardından Powell'ın merakla beklenen tapering sorularına, ekonomide ciddi bir ilerleme kaydedilene kadar varlık alımlarının süreceğini ifade etti.

Powel, faiz artışına yönelik mesajlarında ise "Yakın vadede başlayacak olan tartışma tahvil alımlarının ölçeğidir. Faiz artırımını çok daha sonra gerçekleştirecek. Tapering, düzenli, metodik ve şeffaf şekilde başlayacak" ifadeleriyle yanıt verdi.

Fed'in açıkladığı kararlar ve Powell'ın basın toplantısındaki mesajlarıyla birlikte dolar/TL, 8,63'ün üzerini gördü. Euro/TL ise 10,31'den 10,41'e kadar yükseldi. Gece

17.06.2021

boyunca bu seviyelerini koruyan dolar/TL, bu sabah saatlerinde de 8,61-8,62 aralığında değ erlenirken euro/TL'de ise işlemler 10,35'in hemen üzerinden geçiyor.

### **Ash: ABD faizleri yükselmeye devam ederse TL en kırılgan para birimi**

Bluebay Varlık Yönetimi Gelişen Piyasalar Kıdemli Stratejisti Timothy Ash, sosyal medya hesabından yaptığı ve grafiklerle desteklediği paylaşımında, ABD'de faizlerin daha da yukarıya gitmesi durumunda Türk Lirası'nın gelişen ülke para birimleri arasında en kırılganı olduğunu ifade etti.

#### **Dolar/TL neden yükseliyor?**

Fed'in faizleri değiştirmemesi ve varlık alım programında bir değişiklik yapmamasına karşın faiz artışı için 2023'  işaret etmesi ABD Doları'nın küresel arenada daha da güçlendirdi. Türk Lirası'nın da aralarında bulunduğu gelişen ülkelerin para birimleri karşısında değerlenen ABD Doları'nın etkisiyle dolar/TL kurunda yukarı yönlü hareketler yaşanıyor.

ABD 10 yıllık Hazine tahvili getirisi ise Fed'in enflasyon öngörülerini yükseltmesi sonrası yüzde 1,55'e kadar yükseldi. ABD Hazine tahvillerindeki faiz artışı da dolar/TL'deki yükselişte etkili oluyor.

Fed, manşet enflasyon beklentisini tam 1 puan artırarak yüzde 3,4'e yükseltti ancak toplantı sonrası yapılan açıklamada yine de bu artışın "geçici" olduğuna vurgu yapıldı.

### **ABD Doları, 1,5 ayın zirvesinde**

Karar sonrası ABD Doları, küresel piyasalarda değer kazanırken Dolar Endeksi, son 1,5 ayın zirvesi olan 91,213 seviyesini gördü.Dolar Endeksi, haziran ayının ilk haftasında 90 seviyesinin altına kadar çekilmişti. Dolar Endeksi'ndeki yükselişte Fed'in faiz artışına ilişkin 2024 yerine 2023 yılını işaret etmesi ve enflasyon beklentilerini yükseltmesinden kaynaklanıyor.

# Biden-Putin zirvesinden ortak bildiri: Nükleer savaşta kazanan olmayacak

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve ABD Başkanı Joe Biden tarafından ortak bildiri yayımlandı. Bildiride, nükleer savaşta kazananın olmayacağı belirtilerek, böyle bir savaşın asla başlatılmamasına yönelik bağlılık teyit edildi.



Kremlin, bugün Cenevre'de gerçekleşen Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve BD Başkanı Joe Biden arasındaki görüşmenin ardından üzerinde uzlaşmaya varılan ortak bildiri yayımladı.

Bildiride, Rusya ve ABD'nin, gerginlik dönemlerinde dahi, stratejik alanda öngörülebilirliği sağlama, silahlı çatışma risklerini ve nükleer savaş tehdidini azaltmaya yönelik ortak hedeflere doğru ilerleme kaydedebileceklerini gösterdikleri vurgulandı.

**"BUGÜN NÜKLEER SAVAŞTA KAZANAN OLMAYACAK"**

ABD ve Rusya arasındaki Yeni Stratejik Silahların Azaltılması Anlaşmasının (Yeni START) kısa bir süre önce uzatıldığına işaret edilen bildiride, "Yeni START'ın uzatılması, nükleer silahların kontrolüne olan bağlılığımızın bir kanıtıdır. Bugün,

17.06.2021

nükleer savaşta kazananın olmayacağına ve böyle bir savaşın asla başlatılmamasına yönelik bağlılığımızı tekrar teyit ediyoruz." denildi.

### **"SAĞLAM VE GÜÇLÜ KAPSAMLI BİR İKİLİ DİYALOG BAŞLATILACAK"**

Söz konusu hedeflere ulaşılması için Rusya ve ABD arasında kısa bir süre içerisinde kapsamlı istişarelerin başlayacağına belirtildiği bildiride şunlara yer verildi:

"Stratejik istikrar konusunda sağlam ve güçlü, kapsamlı bir ikili diyalog başlatılacak. Söz konusu diyalog vasıtasıyla, gelecekteki silah kontrolü ve risk azaltma önlemlerinin temelini atmak istiyoruz."



# Ankapark mücadelesi sürüyor



Melih Gökçek'in 750 milyon dolar maliyetli çılgın projesi Ankapark'ın belediyeye devri, işletmeci firmanın itirazı nedeniyle halen gerçekleştirilemedi. Kasım 2019 itibarıyla toplam zararı 111 milyon TL'ye ulaşan tesisi devralamayan Ankara Büyükşehir Belediyesi (ABB), tesise çıkan yollara, "Ankapark'ı geri almak için hukuk mücadelemiz sürmektedir" afişleri astı.

Ankapark, resmi olarak 21 Mart 2019'da açıldı. İlgı görmeyen ve adeta koca bir hurda yığınınına dönüşen yüksek maliyetli tesiste 17 Ekim 2019'da ilk hasar tespit çalışması gerçekleştirildi. Belediye, 'Zamanında açılmadığı' gerekçesiyle işletmeci firmaya 1 milyon 85 bin TL ceza kesti. Tesisin işletmecisi, 26 Kasım 2019'da Ankapark'ı ziyaretçiye kapattı. Firma, 30 Nisan 2020 itibarıyla belediyeye ödemesi gereken 26 milyon 440 TL kira borcunu da ödemedi. Tesiste, 6-7 Mayıs 2020 tarihlerinde ikinci, 14 Mayıs 2020 tarihinde ise üçüncü denetim ve hasar tespit çalışması yapıldı.

## TAHLİYE DURDURULDU

ABB yönetimi, şirkete 28 Mayıs 2020'de fesih ihtarnamesi gönderdi. 11 Haziran 2020'de ise 'Hasar ve Delil Tespiti' davası açıldı. 2020'nin Mayıs ve Kasım aylarında tesise onlarca haciz kararı iletilirken belediye bunlara itiraz etti. 7 Ekim 2020'de, ABB'nin işletmeciye fesih işlemleri için verdiği 90 günlük süre doldu. Tahliye için önce işletmeciye ihtarname gönderildi, ardından ise Kaymakamlığa başvuruldu. Ancak işletmeci, tesisi tahliye etmeyerek konuyu yargıya taşıdı.

Mahkeme, tesiste 111 milyon 210 TL'lik zarar tespit etti. Bu sırada Kaymakamlık, ABB'nin tahliye talebini reddetti ve tahliye işlemleri, yalnızca 50 bin TL teminat

17.06.2021

karşılığında durduruldu. İdare, tahliyenin durdurulması kararının ardından istinaf mahkemesinin yolunu tuttu. Bu arada kira karşılığı verdiği senetle ilgili İşletmeci hakkında, 'Sahte senet sunmaya teşebbüs' suçlamasıyla Savcılığa suç duyurusunda bulunuldu.

## **MÜCADELEMİZ SÜRÜYOR**

ABB, Ankapark işletmesinin hâlâ kendilerine devredilmediğini önceki gün billboardlarda ilan etti. Belediye, Ankapark'a çıkan yollarda yer alan reklam tabelalarına, "Ankapark'ı geri almak için hukuk mücadelemiz sürmektedir. Ankapark işletmesini hala devralamadık" diye yazdı.

# Hayvancılık sektörü keskin viraja girdi

16 Haziran 2021 Çarşamba, 17:01

İrfan Donat



Tarım konuşurken **hayvansal** ve **bitkisel üretim** ayrı düşünülemez.

Sonuçta, her iki üretim alanı birbirini dengeleyen, tamamlayan bir döngü içerisinde yer alıyor.

Ama bizler bu iki alanı zamanla ayırıştırarak hem dengeyi hem de döngüyü bozmuş durumdayız.

O yüzden bugünlerde hayvancılıkla uğraşanlar deyim yerindeyse **ayakta kalma mücadelesi** veriyor.

Büyükbaş, küçükbaş veya kanatlı sektörü...

Et, süt veya yumurta üretimi...

Fark etmiyor...

An itibarıyla neredeyse hepsinin **sorunu aynı, kaderi ortak**.

**İthal girdilere dayalı bir tarımsal üretim modelinin** ne kadar kırılgan olduğunu, **riskler barındığını** ve sektörü çıkmaza sürüklediğini yıllardır her fırsatta dile getiriyoruz.

Üreticilerin ana hammadde ve girdileri **dolar ve euro** ile temin edilip, üretilen ürünler **TL** bazında satılıyorsa bunun tercümesi **taşıma su ile değirmen döndürmektir**.



17.06.2021

İhracat tarafında yaşanan “**tek pazara bağımlılık**” ya da “**az sayıda pazara yoğunlaşarak pazarı çeşitlendirmeme**” sorunu da böyle dönemlerde işin tuzu biberi oluyor.

Hayvancılık sektörünün ana gündemi **girdi maliyetlerindeki yüksek seyir**.

Yem ise en öne çıkan kalem...

Genel itibariyle süt üreticisine de sorsanız, et üreticisinin kapısını da çalsanız ya da yumurta üreticisine de kulak verseniz söyledikleri şey aynı olacaktır.

Yem fiyatları son 1 yılda neredeyse yüzde 100 seviyesinde arttı.

Ama aynı dönemde hayvancılık yapanların ürettikleri ürünlerin satış fiyatları bu oranlarda artmadı.

Peki böyle bir ortamda bu iş nasıl sürdürülür?

Bu maliyetlerin **altından** nasıl kalkılır?

An itibariyle yukarıda saydığım tüm alanlarda maalesef üreticiler bu maliyetlerin altından kalkamıyor.

**Altın**da kalıyor...

O yüzden **anaç hayvanlar kesime gidiyor**.

O yüzden **işletmeler kapanıyor ya da el değiştiriyor**.

O yüzden **işletme kapasiteleri düşüyor**.

Sonuç itibariyle bugün **talepte yaşanan sorunlar** kaynak gösterilirken, yarın **arz tarafında sıkıntılara yol açacak riskler** beliriyor ve krize doğru sürükleniyor.

Herkes durumunda farkında...

**Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli**, son yaptığı açıklamada **arpa ve mısırdaki yaşanan fiyat artışları** ve spekülatif amaçlı stoklama faaliyetlerinin **besici ve yetiştiricileri olumsuz etkilediğini** kabul ediyor.

“Yem piyasalarındaki olağanüstü artışlara müdahale ediyoruz” diyerek “TMO üzerinden yem regülasyonu çalışmalarını başlatıyoruz” mesajı veriyor.

17.06.2021

Bu arada TMO'nun hayvancılık sektörüne **yem tahsisleri** oluyor. Ama sektörün toplam ihtiyacının ancak üçte biri karşılanabiliyor.

Bakanlık yetkilileri, üreticiler ve sanayicilerle görüşüyor. Toplantı üzerine toplantılar yapılıyor. Birlik başkanları ve sektör temsilcileriyle telefonlaşıyor, görüntülü online görüşmeler yapılıyor.

Ama geldiğimiz noktada sıkıntı **arz** tarafında olunca **sözlü yönlendirme, müdahale mesajları** ya da **sınırlı tahsislerin** etkisi de sınırlı kalıyor.

Palyatif çözümler pek işe yaramıyor.

## **ARZ-STOK YÖNETİMİ**

**Arz tarafındaki açık ve stoklardaki yetersizlik**, sektörü hem spekülâtif hem de manipülâtif hareketlere daha açık hale getiriyor.

Geçtiğimiz yıllarda hem arz tarafındaki sıkıntı hem de iç piyasadaki yüksek fiyat seyrine karşı eldeki en kolay(!) ve etkili(!) enstrüman **ithalat sopası** ve **gümrük vergilerinin indirilme/sıfırlanma** hamlesi idi.

"İdi" diyoruz çünkü her ne kadar bu yöntemlere yine yakın zaman içinde başvurulacak olsa da piyasadaki etkisi maalesef eskisi gibi olmayacak. Olduğu zaman da bunun faturası çok daha yüksek olacak. Bu yüksek fatura hazineye zarar olarak yazılacak ve günün sonunda bu fatura aslında hepimizin cebinden çıkacak.

O yüzden an itibarıyla konuştuğumuz, tartıştığımız mevzular aslında sonuca varmaktan uzak, **kısır döngüden ibaret**.

Bugün hayvancılık sektörünün gündeminde girdi maliyetleri dışında ne var?

**Karkas et, çiğ süt ve yumurta** tarafında üretici fiyatlarının ne olacağı ya da olması gerektiği tartışılıyor değil mi?

Bugün üretici istediği fiyatı olsa dahi mevcut üretim modeli sürdürdüğü ve kur riski kucağımızda olduğu müddetçe önümüzdeki aylarda yeniden kısır döngü ile fiyatların ne olması gerektiğini hep konuşuyor olacağız.

Dolayısıyla bizim sonuçlardan öte nedenlere odaklanma zamanımız geldi de geçiyor bile.

17.06.2021

Bizi bugün üretici fiyatlarının ne olması gerektiğini tartıştıran temel gerekçe ne?

Üretim maliyetleri değil mi?

Üretim maliyetlerini düşürmek, en azından denge sağlayabilmek adına hangi politika ortaya konuldu?

Sürdürülebilirlik adına üretim modelinde değişikliğe gitmek, verimlilik ve kaliteyi artırmak noktasında bir dönüşüm üzerine kafa yorduk mu?

En basit ifadeyle hayvancılık sektörünün büyüme hızı ve talebine karşılık gelen bir bitkisel üretim politikasını ortaya koyabildik mi?

Hem kaba hem de kesif yem tarafında hammadde yeterlilik oranlarını artırabildik mi?

Daha spesifik bir soru...

Türkiye'nin ihtiyacı olan soya fasulyesinin neredeyse yüzde 95'i ithal. İyi bir münavebe bitkisi ve mısırın yetiştiği hemen her iklimde rahatlıkla yetişebilen soya, fiyat istikrarsızlığı sebebiyle çiftçi tarafından çok rağbet edilmiyor. Önemli bir bitkisel yağ ve en önemli yem hammaddelerinin başında gelen soyanın ekim alanlarını genişletmek, çiftçiye alım ve fiyat garantisi vermek amacıyla TMO'nun alım kampanyasına dahil edilmesi söz konusu olamaz mı?

Ya da soya ile ilgili böyle bir adım atılamıyorsa yüzde 95 oranındaki ithal girdi bağımlılığını azaltmak adına alternatif yem ürünleri üzerinde neden yıllardır yol kat edilemiyor?

Küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık açısından **mera, çayır ve otlakların** rehabilitasyonu ve adil kullanımı ile hayvanların yararlanma oranlarını artırmak adına bugüne kadar ne yaptık?

Daha sorulacak çok soru var...

**AMA, FAKAT, LAKİN...**

Dolayısıyla kimse, "Ama bu sezon kuraklık var... Fakat pandemi etkisi vs..." tarzında gerekçeler ortaya koyamaz.

İklim şartlarının gayet olumlu seyrettiği, pandeminin ortalıkta olmadığı dönemlerde de benzer sorunlara dönem dönem şahit olundu.

17.06.2021

**“Pandemi ve kuraklık bu dönemde işin tuzu biberi oldu”** demek daha doğru olur.

Aksi takdirde “iklim değişikliği” ve “pandemi”yi tek gerekçe olarak göstermek **kolaycılık** ve **başımızı kuma gömmekten** başka bir şey değildir.

Özetle, hayvancılık sektörü yeniden virajda.

Ama unutmayalım...

Her geçen gün dönülen virajlar biraz daha keskinleşiyor ve o virajlara gün geçtikçe daha hızlı şekilde giriyoruz.

**NOT:** Tam bu yazıya nokta koyarken USK'nın çiğ süt referans fiyatı açıklandı. Gıda Komitesi tarafından Temmuz-Aralık 2021 dönemi için çiğ süt referans fiyatı litre başına 3.20 TL olarak belirlendi ve 30 kuruş olan prim desteği 20 kuruşa düşürüldü. Böylece son 6 ayda yem fiyatları ortalama yüzde 35 zamlanırken, çiğ süt fiyatı prim desteği dahil yüzde 9,6 artırıldı. Halbuki çiğ süt üreticisinin artan maliyetler karşısında beklentisi en az prim dahil 4 TL seviyesindeydi.

# “Bu doğrultuda Kurul faizin sabit tutulmasına...”



**Alaattin AKTAŞ**

17 Haziran 2021 Perşembe

✓ **Merkez Bankası faize çok muhtemeldir ki bugün de dokunmayacak ve yüzde 19'luk oran üçüncü toplantıda da korunacak. Zaten enflasyon ve kur yükselme eğilimindeyken faizi aşağı çekmek intihar olur.**

✓ **Ama akla takılan sorular var: "Madem faiz yüzde 19'da sabit tutulacaktı, Merkez Bankası'ndaki başkanlık operasyonu niye yapıldı ve kurun 7.20'lerden 8.50'lere çıkması göze alındı?"**

Merkez Bankası yeni yönetimiyle üçüncü Para Politikası Kurulu toplantısını bugün gerçekleştirecek ve toplantı sonrası yapılacak açıklamada çok büyük olasılıkla aşağı yukarı şöyle denilecek:

“Talep ve maliyet unsurları, bazı sektörlerdeki arz kısıtları ve enflasyon beklentilerindeki yüksek seviyeler, fiyatlama davranışları ve enflasyon görünümü üzerinde risk oluşturmaya devam etmektedir. Parasal sıkılaştırmaya rağmen iç talep canlı seyretmektedir. Enflasyon beklentilerindeki yüksek seviyeler de dikkate alınarak enflasyonda belirgin düşüş sağlanana kadar para politikasındaki mevcut duruş sürdürülecektir. Bu doğrultuda Kurul, politika faizinin sabit tutulmasına karar vermiştir.”

Faiz değiştirilmediği takdirde, ki ağırlıklı beklenti o yönde, Merkez Bankası'nın yeni yönetimi üçüncü toplantıda da faizi sabit tutmuş olacak.

Merkez Bankası mart ayı toplantısında faizi yüzde 17'den yüzde 19'a çıkarmış ve bu kararın hemen ertesinde Başkan Naci Ağbal görevden alınarak yerine Şahap Kavcıoğlu getirilmişti.

Şimdi faiz üç toplantıdır sabit tutulduğuna göre dönüp dolaşıp yine aynı sorulara takılıyoruz:

“Faizin yüzde 19 olması kötü idiyse neden daha sonra düşürülmedi?”

17.06.2021

“Mart ayındaki başkan değişimi operasyonu faiz yüzde 19’a çıkarıldığı için yapılmadıysa gerekçe neydi?”

“Başkan değiştirmek ne kadar gerekliydi ki doların 7.20’lerden 8.50’lere, hatta 8.60’lara tırmanması sineye çekildi?”

### **ENFLASYONDA ARTIŞ SÜRERKEN ZATEN İNDİRİM BEKLENEMEZ**

Yıllık enflasyonun haziran ayında biraz daha artacağını söylemek kehanet olmaz.

Mayıs sonunda yüzde 16.59 düzeyinde bulunan yıllık TÜFE, haziranda daha yukarıda gerçekleşecek. Bu neredeyse kesin.

Bir kere TÜİK’in yanlışlıkla açıkladığı veriler gösteriyor ki hazirana devreden bir stok oran var. Bu oran 0.55 puan.

Bir başka etken haziranda pandemi kısıtlamalarının büyük ölçüde kaldırılmasıyla piyasanın canlanması ve aylardır ertelenen zamların yapılması.

Yİ-ÜFE ile TÜFE arasındaki makasın çok açılması ve dolayısıyla Yİ-ÜFE’den beklenen yansıma.

TÜFE geçen yılın haziran ayında yüzde 1.13 artış göstermişti. Bu ayın 0.55 puanı adeta zaten cepte, yeni zamlarla birlikte yüzde 1.13’ün çok üstünde bir artış beklenmeli. TÜFE bu ay yüzde 2’ye yakın artabilir ve bunun sonucunda yıllık oranı yüzde 17.50 düzeyinde görebiliriz.

### **Yİ-ÜFE yüzde 40’ı bulabilir**

Yİ-ÜFE geçen yıl haziranda yalnızca yüzde 0.69 artmıştı. Zaten Yİ-ÜFE’de geçen yıl hazirandan sonra yüzde 1’in altında artış hiç görmedik.

Bu yıl hazirandaki oranın yüzde 2 dolayında gerçekleşmesi, yıllık oranı yüzde 40’a ulaştıracak.

Sepet kurun daha haziranın yarısına gelmiş olmasına rağmen mayısa göre yüzde 2.5 arttığı dikkate alınırsa Yİ-ÜFE artışının yüzde 2’nin altında kalması neredeyse mucize sayılır.

### **Enflasyon yukarı, faiz aşağı olur mu?**

Enflasyonun yönü çok açık ki yukarı. Özellikle Yİ-ÜFE ile TÜFE arasındaki makasın böylesine açılmasının yarattığı bir rahatsızlık var.

Dolayısıyla Merkez Bankası bu koşullarda tutup faiz indirimine gitmez, gidemez.

Lafa gelince faize ne kadar karşıysak da, faizi indirip enflasyonu aşağı çekeceksek de, ekonomide emir demiri kesmiyor; ekonomi duygusallık kabul etmiyor.



Abdulkadir Selvi

# Erken seçimin anahtarı Bahçeli'nin elinde

17 Haziran 2021

**Muhalefetin her gün erken seçim istemesiyle erken seçim gelmez. Ancak bir kişi isterse erken seçim olur. Hemen Erdoğan dediğinizi duyar gibiyim ama değil.**

Bu ülkede MHP Genel Başkanı **Devlet Bahçeli** istediği takdirde erken seçime gidilir. Türkiye 3 Kasım 2002 seçimlerine ve 18 Haziran 2018 seçimlerine **Bahçeli** tarafından götürüldü.

## 'ERKEN SEÇİM YOK' DEDİ

**Bahçeli** de "Erken seçim talebi beyhude bir hevestir. Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Genel Seçimleri 2023 yılının haziran ayında yapılacaktır" dediğine göre erken seçim yok demektir.

## ERKEN SEÇİM CEPHESİ

**Bahçeli** sadece erken seçim yok demiyor. Erken seçim isteyenleri ihanet cephesine yerleştiriyor.

"Bu şahıs (Kılıçdaroğlu) hemen seçim diyor.

PKK da seçim istiyor.

FETÖ, yarın seçim olsun diye bekliyor.

PYD/YPG de koroya katılmış, Kılıçdaroğlu'nun erken seçim talebini destekliyor.

Türkiye düşmanları erken seçim safında birleşmiş, şakşakçılık yapıyor, zillete refakat ediyor.

İP, HDP, DEVA Partisi, Gelecek Partisi, Saadet Partisi, Demokratik Bölgeler Partisi, TKP, TİP erken seçim hayali görüyor" diyor.



## ERDOĞAN NEDEN GİTSİN?

**Bahçeli** erken seçim istemiyor. Ayrıca seçim kararı alındığında Cumhurbaşkanı'nın kalan süresi de tamamlanmış sayılacak. İki yıl varken **Erdoğan** niçin seçime gitsin?

Muhalefet istedi diye erken seçim kararı alınamıyor. Ya Cumhurbaşkanı seçime götürecektir ya da Meclis erken seçim kararı alacak. Muhalefetin sayısı ise erken seçim kararı almaya yetmiyor.

**Bahçeli**'nin sorusu o açıdan önemli.

**“Erken seçim kararı alınmasının hukuken iki yolu vardır:**

**İlki, TBMM'nin karar alması, diğeri de Sayın Cumhurbaşkanı'nın iradesidir.**

**TBMM'de yeterli sayısal çoğunluğu olmayan CHP-İP-HDP ve diğerlerinin erken seçim kararını çıkarması mümkün değildir.**

**Sayın Cumhurbaşkanı'nın da defalarca erken seçim yok dediği belgelidir ve bilinmektedir.**

**O halde, bu erken seçim nasıl olacaktır?”**

## MUHALEFET CEPHESİ

**Kılıçdaroğlu**, iktidarın sonbaharda seçimlere gideceği tahminini yaptı. Ama sonbaharda seçim yapılabilmesi için haziran ayında erken seçim kararının alınması gerekiyor. Görünen o ki **Akşener** gibi **Kılıçdaroğlu**'nun tahmini de doğru çıkmayacak. Ama **Kılıçdaroğlu**, **“Ben her yerde erken seçim isteyeceğim. Başka çarem kalmadı”** noktasında.

Haziranda erken seçim olacağı tahmini doğru çıkmayan **Meral Akşener** ise erken seçim talebinin dozunu düşürdü. **Akşener**, **“Sen sandığı getireceksin, millet yetkiyi verecek, biz de gereğini yapacağız”** demekle yetindi.

## ERDOĞAN'IN PLANI

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın seçimlerin zamanında yapılması konusundaki ısrarı biliniyor. **Erdoğan**'ın ekonomik iyileşmenin hissedilmeye başlanacağı 2022 yılında meydanlara çıkması bekleniyor. **Erdoğan**'ın 2022'yi seçimlere hazırlık, 2023'ü ise seçim yılı olarak planladığı söyleniyor.

## OĞUZHAN ASİLTÜRK KONGRE SÜRECİNİ BAŞLATTI

**Oğuzhan Asiltürk**, Saadet Partisi'nde değişim sürecinin düğmesine bastı. Dikkat edin olağanüstü kongre demiyorum. **Asiltürk** Saadet Partisi'nde sadece yönetimin değişmesini hedeflemiyor. Daha köklü bir değişimi planlıyor. Saadet Partisi'ne hâkim

olan üslubun, siyaset tarzının, hizmet anlayışının ve partinin CHP'nin payandası gibi bir konum edindiği millet ittifakındaki yerinin de değişmesini hedefliyor.

## ESKİ SAADET PARTİSİ OLMAZ

**Oğuzhan Asiltürk**, attığı tweet'lerle Saadet Partisi'ndeki değişim sürecini başlattı.

**“Güçlü bir Saadet Partisi teşkilatını oluşturmak için benim gözetimimde, geniş istişarelerle bir liste hazırlanacak ve kongre başkanlığına sunulacak”** dedi.

Zaten bir süredir Milli Görüşçü kuruluşlar **Asiltürk**'ü ziyaret ediyorlar.

Ayrıca **Asiltürk** bir süredir açıklamalarında, **“Milli Görüş lideri”** unvanını kullanıyor.

Artık Saadet Partisi eski Saadet Partisi olamaz. Ancak sürecin nasıl

olacağını **Asiltürk** ile **Temel Karamollaoğlu**'nun yapacağı görüşme belirleyecek.

## SAADET'E ÜSLUP UYARISI

**Erbakan**'dan sonra tartışmasız bir şekilde Milli Görüş'ün iki numaralı ismi olan **Oğuzhan Asiltürk**, Saadet Partisi'ne yönelik çok önemli bir üslup uyarısında bulundu.

“Saadet Partisi'ne niçin oy vermiyorsunuz diye sorunca, gençler de **‘Bizim inançlarımızı savunduğunu duymadık. Basında yer alan haberleri izliyoruz. O parti de diğer partiler gibi sadece iktidarı tenkit ediyor’** diye cevap veriyorlar” dedi. Milli Nizam'dan Milli Selamet'e, Refah Partisi'nden Fazilet'e oradan Saadet Partisi'ne uzanan çizgide **Erbakan**'ın yanında yer alan **Asiltürk**, Milli Görüş hareketinin yüzde 1'lik oy oranına sıkışıp kalmasının nedenini görece kadar bir tecrübeye sahip. O birikimle, **“Kamuoyu yoklamalarında desteğimizin çok düşük çıkmasının sebebi, konuşmalarda kullandığımız üslubumuzdur”** diyorsa şapkayı öne koyup düşünmek lazım.

## ERBAKAN VURGUSU

**Oğuzhan Asiltürk**'ün değerlendirmelerine biraz geniş yer vermemin bir sebebi var. **Asiltürk** çok köklü eleştiriler getiriyor. Milli Görüş'ün lideri **Erbakan**'ın üslubuyla bugün Saadet Partisi'ne hâkim olan üslubu kıyaslıyor.

**“Erbakan Hocamız insanların kalbine, akıl ve mantığına hitap etmeye ömrü boyunca devam etti. Yöneticilerin yaptığı bir hata ve yanlıştan dönmelerini isterken, ‘Bunlar bizim kardeşimizdir’ diye söze başladılar”** dedi.

## YOK OLURUZ

**Temel Karamollaoğlu** başta olmak üzere Saadet Partisi sözcülerinin TV programlarındaki üslubunu dikkatle izliyorum. Bazı noktalarda CHP ve İYİ Parti temsilcileri onların yanında **“makul”** kalıyor. Ömrü değerlerimize saldırmakla geçen **Ahmet Şık**'la yarışıyorlar. O nedenle **Asiltürk**'ün, **“Kamuoyu desteğini**

**kazanmak, Erbakan Hocamız gibi davranmakla mümkün olur. Buna dikkat etmezsek Erbakan Hocamızın ifadesiyle önce diğer partiler gibi olur, sonra yok oluruz”** uyarısı önemli.

## **İLLA EDEP**

**Oğuzhan Asiltürk**'ün çıkışına Saadet Partili **Ali Aktaş**'ın verdiği yanıt, partide üslup sorunun acilen çözülmesi gereken bir sorun haline geldiğini gösteriyor.

**Oğuzhan Asiltürk, Erbakan**'la birlikte Milli Görüş hareketini kuran isimlerden biri. **Ali Aktaş**'ın yaşı kadar hizmeti olmuş.

Ama **Ali Aktaş**, “**Oğuzhan Asiltürk büyük bir fitnedir. Her dönemde fitne ateşini ilk harlayan kişi o olmuştur**” diye hakaret edebiliyor.

**Yunus Emre** ne demiş, “**Girdim ilim meclisine, eyledim kıldım talep, dediler ilim geride, illa edep illa edep**”.

Milli Görüşçüler birbirleriyle **Yunus** diliyle konuşurdu. Yeni Saadetliler ise “**fitne**” dilini kullanır olmuş. Şimdi Saadet Partililer **Oğuzhan Asiltürk**'ün yanında mı yer alacaklar yoksa **Ali Aktaş**'ın hakaretlerine mi destek verecekler?



Esfender KORKMAZ

## Türk-Batı ilişkilerinin gerçek yüzü

17 Haziran 2021 Perşembe

Ekonomik ve siyasi istikrarımız bir başka ülke başkanı ile anlaşmamıza bağlı ise, vay halimize... Aynı paralelde Erdoğan-Biden görüşmesinin yorumunu da kısa dönemli olaylara dayanarak ve zorlayarak yapıyoruz. Gerçekte ise Biden'ın ve Batı'nın Türkiye'den ne istediği çok açıktır. Biden bunu G-7 görüşmelerinin özeti olarak şöyle açıkladı;

- \* Dünyada yolsuzlukla mücadele konusunda anlaştık. Yolsuzluk hükümetlere zarar veriyor. Paravan şirketler ve kara para aklama sorunlarına el atacağız.
- \* Dünyada demokratik değerlerin işletilmesi için gereğini yapacağız.

**Türkiye ile ABD ve Batı'nın geleceği, günlük siyasi olaylarla sınırlı değil, temelde bu ilişkilere bağlıdır.**

**1-** Financial Times, Batı sermayesinin temsilcisidir. Neoliberalizmi savunur. Bu gazete önceki gün ilk sayfasında Erdoğan'ın Biden'la tokalaşmasını karikatürize ederek Erdoğan'ı, eğilmiş göstererek verdi. Dünyanın her ülkesinde satılan Finansal Times'ın böyle bir sahtekarlığı yapması, aynı zamanda sermayenin de Türkiye'ye karşı tavrını gösteriyor. Sermayenin Türkiye'ye karşı olmasının tek nedeni, demokrasi ve hukukun üstünlüğünde geri düşmesi, otokrasinin tırmanmasıdır. O kadar ki ciddi yabancı yatırım sermayesi sınırlı mülkiyet hakkı veren Çin'e gidiyor, ama Türkiye'ye gelmiyor. Çünkü bugünkü iktidara artık güvenmiyor.

**2-** Siyasi iktidarı belgelerle suçlayan Sedat Peker videoları Türkiye'de ve birçok ülkede dizi gibi izleniyor. Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün Yolsuzluk Algı Endeksi'ne göre Türkiye, 180 ülke arasında 86'ncı sırada yer aldı. Türkiye, bu endekste son 8 yıl içinde en çok gerileyen 5 ülke arasında yer aldı.

Freedom House, demokrasi ve politik özgürlükler 2021 raporunda; devlette açıklık ve şeffaflık işliyor mu sorusunun puanı 4 olarak belirlenmiş. Türkiye'ye bu sorudan sıfır puan verilmiş.

**Türkiye'de devlet içinde çeteleşme var mı? Yolsuzluğun tırmanması nerede bitiyor? Nereye kadar çıkıyor? Nasıl çözülecek? Bunlar dünyanın ve bizim kafamızda yer alan sorulardır. Siyasi iktidar bu sorulara cevap bulmadan güven tazeleyemez.**

**3-** Yukarıda söylediğim gibi Biden, demokratik değerlerde düzeltme istiyor ve Amerika'nın bu alanda çalışacağını söylüyor. Bunun nedeni dünyada demokrasinin kan kaybetmesidir. Freedom House 2021 raporuna göre, 2005 yılında özgür olmayan ülkelerin sayısı 45 iken, 2020 yılında 54'e yükseldi. (Aşağıdaki tablo.) Bu gidişattan Batı sermayesi endişe duyuyor ve başta ABD bu alanda çalışacağını söylüyor.

<b>İNSAN HAKLARI VE SİYASİ ÖZGÜRLÜKLER AÇISINDAN DÜNYA ÜLKELERİ</b>			
<b>YIL</b>	<b>ÖZGÜR</b>	<b>KISMEN ÖZGÜR</b>	<b>ÖZGÜR DEĞİL</b>
2005	89	58	45
2010	87	60	47
2015	86	59	50
2020	82	59	54
<b>KAYNAK: FREEDOM HOUSE 2021 RAPORU</b>			

Türkiye, Freedom House endeksinde 1970 yılından beri kısmen özgür statüde yer alan bir ülke idi. Darbeler döneminde bile kısmen özgür statüsünde yer alan Türkiye, 2017 başkanlık sistemi ile özgür olmayan ülkeler statüsüne geriledi. Ayrıca aynı rapora göre, son 10 yıl içinde toplam 31 puan kaybeden Türkiye, Afrika ülkesi Mali'den sonra dünyada özgürlüklerin en çok gerilediği ülke konumundadır.

**Batı, Türkiye'yi devlette şeffaflık ve açıklığın kalmadığı, çeteleşme ve yolsuzluğun arttığı, otokrasinin tırmandığı bir ülke olarak görüyor. Bu şartlar değişmezse, Batı ve ABD ile ilişkilerde her zaman bedel ödeyen taraf olacağız.**



İbrahim Kahveci

## Bu paralar kimde?

Aslında muhalefetin işi çok zor olmayacak. Ülkemiz adeta paraya boğulmuş durumda. Sadece iki rakam aktarayım:

2017 sonrası döviz hesapları tam 82 milyar dolar artışla 255 milyar dolara yükseldi. Nerede ise yarıyarıya bir artış var.

İkinci veri ise altın ithalatı: Yani net ithalat... 2003-2016 yılları toplamında net altın ithalatı 15 milyar 047 milyon dolar. Bir bakıma aylık 90 milyon dolar net altın almış bir ülkeyiz. Oysa 2017 sonrası net altın ithalatı 52,4 milyar dolar. Yani ayda 1 milyar dolarlık altın ithal etmişiz.

Altın ithalatımız ticari bir iş için olsa, 2003-2016 arasında olduğu gibi ihracata da yansırı. Mesela o yıllarda 79,3 milyar dolarlık altın ithalatına karşılık 64,2 milyar dolarlık altın ihracatı yapmışız.

Ama şimdi öyle değil iş. 67,8 milyar dolar ithalata karşılık sadece 15,4 milyar dolarlık ihracatımız var.

Kısaca altınlar bizde... Kasada 52,4 milyar dolarlık altın öylece duruyor.

Bu altınların yanısıra 82 milyar doları Başkanlık Sistemi gelince alınan, toplam 255 milyar dolar döviz de öylece duruyor.

Aslında bu stok durumuna bir de yurtiçinde çıkartıldığı söylenen ve çıkartılacağı için medya vs ne varsa toz pembe tablo çizilen altın madenlerini de eklememiz gerekiyor.

Baksanıza TMSF bile altın keşfetmiş. Yani TMSF yönetimindeki şirketin altın bulması ile ülke adeta bayram etti. Neymiş bu altın rezervi acaba? Çıkartılma masrafı düşünce kasada ne kalacakmış?

Neyse, bu işin parlatma kısmında epey açıklama var zaten. Yiyene afiyet olsun...

\*\*\*

17.06.2021

Gelelim bize...

Ne oluyor da sermaye birikimi olarak bu derece döviz ve altın tercih ediliyor? Hatta bu talebin altın kısmı çok daha ilginç olsa gerek. Çünkü altın aynı zamanda durağan ve reel ekonomiye bir katkısı olmayan yatırım.

Ama bir başka nokta daha var ki o da kayıtlı sistem. Yani altın tasarrufu ile bir nebze sistem dışına çıkma isteği mi oluşuyor?

Ama hepsinden önemlisi ülkemizde sermayenin ekonomik aktiviteden uzaklaşmış olması ile yatırım-istihdam ilişkisinin kopmuş olmasıdır.

Bugün geniş tanımlı işsiz sayısı 10 milyon civarında dolaşırken, en zengin yüzde 5'in gelirden aldığı pay yüzde 22,28'e çıkmıştır. Bir tarafta yoksulluk hızla artarken, diğer yanda müthiş bir sermaye yoğunlaşması yaşanıyor.

Acaba bu derece döviz ve altını kimler almıştır? diye sorduğumuzda, aslında bunu gelir dağılımından da çıkartabiliyoruz.

Alt gelir grupları kriz ve pandemi etkisi ile gelir kaybı yaşarken, sadece en üst yüzde 10'luk kesim gelirden payını artırdı.

Bankacılık sektöründe mevduat sayısında milyonerlerin artışı da önemli olsa gerek. Lakin ülkemiz adına bunlar iyi şeyler değildir. Normal ülkede sermayedar yatırım yapar ve istihdam sağlar. Ama Türkiye'de özellikle Başkanlık Sistemi gelince sermayedar da artık yatırım yerine tasarrufa ve altın biriktirmeye geçmiş durumda.

Ama bu altın işi keşke sadece sermayedar ile sınırlı kalsa... Burada İYİ Parti Grup Başkanı İsmail Tatlıoğlu'nun 2021 bütçe konuşması geliyor aklımıza. Osmangazi Köprüsü bu fiyata yapıldı bu garanti verilmiş ise, o köprünün ayaklarında bilmem kaç ton altın vardır....

Altın nerde sanırsız bulduk... Gerisi size kalmıştır.